

J.C.K.

Geloofsgetuigen

Hebreeën 11

Inleiding

Het onderwijs van dit bekende hoofdstuk wordt goed samengevat in een vers van Hebreeën 10:38, waar staat: *‘Maar mijn rechtvaardige zal op grond van geloof leven.’* Deze aanhaling uit Habakuk 2:4 wordt driemaal in het Nieuwe Testament gevonden: in Romeinen 1:17, in Galaten 3:11 en in Hebreeën 10:38. In elke aanhaling valt de klemtoon op een ander deel van de tekst:

- In Romeinen valt die op het woord ‘rechtvaardige’. Want in Romeinen wordt de gerechtigheid van God geopenbaard in het evangelie op de grondslag van het geloof.
- In Galaten valt de nadruk op het woord ‘geloof’. Het geloof dat rechtvaardig verklaart tegenover de wet, die veroordeelt.
- In Hebreeën op het woord ‘zal leven’.

Hebreeën 11 geeft dan ook veel voorbeelden van hen die door het geloof geleefd hebben al vóór de komst van de Heer Jezus. Bovendien, omdat de doelen van hun geloof niet verwerkelijk zijn en dit ook pas kon gebeuren na het kruis, lezen wij in vers 13 dat: *‘In het geloof zijn deze allen gestorven.’*

Het onderzoek van dit hoofdstuk toont aan dat de personen, die ons als geloofsvoorbeelden zijn gegeven, verschillende groepen vormen. De nu volgende opmerkingen zullen nuttig zijn voor de studie van Hebrëeën 11 in dit opzicht.

Hebrëeën 1 begint met een uiteenzetting van wat het geloof inhoudt, niet zozeer een definitie. Elders wordt het geloof omschreven als het feit van het in God geloven. Maar wij lezen dat het geloof de dingen die men hoopt werkelijk maakt, en het de dingen toont die men niet ziet. Het is treffend dat het eerste voorbeeld van Hebrëeën 11 van een actief geloof ons terugbrengt tot de tijd, dat de mens nog niet geschapen was en dat in tegenstelling tot alles wat wij zouden kunnen vaststellen door eigen wijsheid of kennis, zij die geloof hebben *'weten'* dat de werelden door het woord van God zijn voorbereid. Direct begrijpen we dan dat het geloof ver boven de natuurlijke kennis of de menselijke wijsheid staat.

Abel en Henoeh

De eerste groep bestaat uit twee personen uit het Oude Testament, Abel en Henoeh (Hebr. 11:4-5). Deze groep wordt van de tweede gescheiden door vers 6, dat bepaalde algemene waarheden vermeldt. In deze twee personen zien wij het geloof werkzaam tegenover God. In Abel wordt dat geopenbaard door de aanbidding. Hij offert namelijk een beter offer dan Kaïn.

Bij Henoeh wordt het geloof openbaar in de wandel. Hij heeft God behaagd. Wij denken dikwijls aan het geloof als dat wat antwoord geeft op onze gebeden, maar het eerste dat ons in dit hoofdstuk wordt voorgesteld over deze gedenkwaardige mannen uit het Oude Testament is niet wat het leven door het geloof hun heeft gebracht, maar wat het in henzelf heeft voortgebracht tot welbehagen van God.

Noach, Abraham en Sara

De tweede groep omvat drie personen. Het gaat hier meer over het gevolg van het leven door het geloof voor onze omgeving. Noach heeft door het geloof onderkend dat het oordeel kwam, en dat hij het net zo goed verdiende als zij die hem omringden. Maar hij greep het middel aan om eraan te ontkomen, dat God had voorbereid. Door dat te doen, veroordeelde hij de wereld en werd hij een erfgenaam van de gerechtigheid die naar het geloof is.

Abraham werd een vreemdeling en bijwoner, gescheiden van zijn familie en land. Hij *'verwachtte de stad die de fundamenten heeft, waarvan God ontwerper en*

bouwmeester is. Sara verduidelijkt het feit dat het geloof erkent dat er voor God geen onmogelijkheden zijn.

Deze drie personen geven samen een prachtig voorbeeld en zijn een aanmoediging voor onze dagelijkse wandel in de wereld. Als wij door het geloof leven, zal de wereld een duidelijk getuigenis via ons zien. Omdat wij weten dat het oordeel nadert, omdat wij erkennen het oordeel te verdienen net zo goed als een ander, maar dat wij door genade het enige middel hebben aangegrepen om eraan te ontkomen door het geloof in de Heer Jezus als ons Offer en onze Verlosser. Dan zullen wij ook vreemdelingen en bijwoners zijn, die gehoorzaam zijn aan het nadrukkelijke bevel om uit te gaan uit alles wat in strijd is met God, terwijl we wachten op wat Hij gaat vestigen in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Wij zullen erop vertrouwen, hoe de omstandigheden ook zijn, dat voor God niets onmogelijk is en dat Hij voor ons zal volbrengen wat Hij Zich heeft voorgenomen. Het gaat hier niet erom deze dingen als leer vast te houden, maar ze te ervaren in kracht; dat wil zeggen, door het geloof.

Deze groep personen is ook gescheiden van de volgende door de verzen 13-16, waar we algemeen toepasbare waarheden vinden naar aanleiding van het onderwerp.

Abraham, Izak, Jakob, Jozef

Deze vier personen vormen de derde groep. Wat hun geloof kenmerkt en wat op de voorgrond staat, is hun vertrouwen dat God de beloften zal vervullen die Hij aan Abraham heeft gedaan. En dit vertrouwen kenmerkte hun leven door een bijzondere levensloop. Abraham stemde erin toe zijn enige zoon te offeren, zonder op enige wijze zijn geloof los te laten in de vervulling van de belofte: *'In Izak zal uw zaad genoemd worden.'* Zo ook voor de anderen.

Maar we zouden de situatie van Jozef als volgt kunnen omschrijven en hem horen zeggen: *'mijn vader, grootvader en overgrootvader hebben allemaal de belofte van God geloofd, dat Hij het nageslacht van Abraham in Kanaän zou brengen; maar zij zijn gestorven en nu sta ik zelf op het punt om heen te gaan. Toch ben ik ervan overtuigd dat de belofte op de door God bepaalde tijd vervuld zal worden.'* Toont dat geen overeenkomst met de hoop van de christen? Al vele eeuwen heeft de Heer gezegd: *'Ja, Ik kom spoedig!'* Vele geslachten zijn heengegaan van hen die Zijn wederkomst hun leven lang hebben verwacht. Is dit geloof werkzaam in onze harten, zodat wij Zijn wederkomst verwachten?

Tot nu toe hebben wij voorbeelden gezien van het geloof dat werkzaam was in personen, door God aangenomen, met goede gevolgen: een trouwe wandel in de tegenwoordige omstandigheden en een onwankelbare zekerheid van de hoop voor de toekomst.

De werking van het geloof bij groepen

In de volgende groep zien wij het geloof meer bij gemeenschappen dan bij personen. Allereerst bij de kleinste gemeenschap, in een zaak met een intiem en persoonlijk karakter: *‘Door het geloof werd Mozes, toen hij geboren was, drie maanden lang door zijn ouders verborgen, omdat zij zagen dat het kind mooi was; en zij vreesden het gebod van de koning niet’* (vs. 23). God hechtte zo’n belang aan dit eenvoudig geloof van de ouders van Mozes, dat het driemaal in de Schrift wordt vermeld. Wat een aanmoediging voor ons in de huidige tijd, hoe zwak het gezelschap van gelovigen ook is waarmee we verbonden zijn! Al is het maar een man met zijn vrouw. God neemt er kennis van, als hier geloof is.

Maar een groep, die het geloof op gemeenschappelijke wijze kan openbaren, bestaat uit meerdere personen. Hiervan worden twee voorbeelden gegeven. De ene in het hoogste milieu, de ander juist het omgekeerde. Mozes gaf de voorkeur eraan met het volk van God slecht behandeld te worden, boven een tijdelijke genieting van de zonde. Hij achtte de smaad van Christus grotere rijkdom dan de schatten van Egypte, want hij zag op de beloning. Weinigen onder ons zijn geroepen om een even duidelijk keuze te maken als Mozes moest doen. Maar als wij gevonden willen worden onder het volk van God, dat leeft door het geloof, dan moeten we in beginsel bereid zijn zo’n keuze te maken.

Voordelen die voortkomen uit een hoge positie zoals bij Mozes, die erkend werd als de zoon van de dochter van de farao, staan niet tot onze beschikking. Maar hoe vaak zullen wij niet in verzoeking worden gebracht om deel uit te maken van wereldse verenigingen? Wij zullen die heel graag weigeren, als wij Christus Zelf voor ogen hebben, Die onze smaad heeft gedragen en Zijn heerlijkheid aflegde om de kruisdood te ondergaan.

Om één te worden met hen die door het geloof leven, moeten wij afstand doen van de wereld, van Egypte. Niet alleen van de genoemens en het vermaak dat de wereld kan geven, maar ook van de wereldsgezindheid in ons denken in allerlei vormen. Dat zal misschien niet de ‘toorn van de farao’ tot gevolg hebben, maar wel ontevredenheid van de kant van onze relaties. Maar Mozes hield zich staande, als zag hij de Onzichtbare.

Het is ook voor ieder apart in een groep personen, die door het geloof leven, noodzakelijk om het offer van Christus als onze Plaatsvervanger te erkennen en de reinigende kracht van Zijn bloed. Deze dingen worden in type voorgesteld in vers 28. Dit vers op onszelf toepassen, betekent niet alleen het begin van het leven als christen, maar wij moeten het ook voortdurend vasthouden in heel ons geloofsleven.

Allen die samen de kenmerken vertoonden van de voorgaande paragraaf, zullen hun loop voorzetten, zoals we in vers 29 en 30 zien. Schijnbaar zonder moeite betreden zij een weg, die onbegaanbaar lijkt, en tonen zij dat geen hindernis te groot is voor de kracht van God.

Dit gedeelte eindigt met ons eraan te herinneren dat de genade van God geen enkele zondaar uitsluit, al was het de grootste, als deze maar geloofsleven toont. Men zal opmerken dat in de verzen 23 tot 31 de uitdrukking 'door het geloof' zevenmaal terugkeert, en telkens een bijzonder punt naar voren brengt.

Het geloof in dagen van verwarring

In deze vijfde groep staat voor ons misschien een bijzondere aanmoediging in een tijd van verwarring. Wij vinden er de namen van vier personen, die door het geloof leefden in een tijd dat het verval zo groot was, dat *'eenieder deed wat goed was in zijn ogen.'* Dat kenmerkt ook de tijd die wij meemaken. De persoonlijke opvatting over goed en kwaad, over eredienst en wandel, heeft de plaats ingenomen van de gehoorzaamheid aan het Woord van God. Deze vier namen verklaren op verschillende wijzen het leven door het geloof, ondanks het feit dat zij ook ernstig faalden. Maar God heeft hen waardig gekeurd om genoemd te worden in dit wondervolle hoofdstuk.

Het geloof in dagen van vervolging

Een zesde groep begint met David en Samuel. Hun geschiedenis kennen wij wel. Verder omvat ze de profeten, vele vrouwen en mannen die getoond hebben door het geloof te leven, terwijl ze vervolging verdroegen, zelfs tot in de dood. God vergeet er niet één van.

De Overste Leidsman en Voleinder van het geloof

Al deze gevallen worden genoemd tot onze lering en bemoediging, opdat wij met *'volharding de wedloop lopen die voor ons ligt.'* Maar dan worden onze gedachten gevestigd op het volmaakte voorbeeld voor het geloofsleven, Jezus Christus Zelf. De wolk van getuigen verheldert slechts onvolkomen de diverse fasen van het leven uit het geloof. Maar in de Heer Jezus Zelf vinden alle punten, die onze aandacht hebben gevraagd, hun volmaakte Voorbeeld.

Sommigen zijn geneigd om snel door Hebréeën 11 te gaan om de volmaaktheid te zien van de Persoon die voorgesteld wordt aan het begin van hoofdstuk 12. Maar wij zouden geen goed begrip kunnen hebben van al Zijn volmaaktheden, als God ons in Hebréeën 11 niet de voorbeelden van deze geloofshelden had gegeven. *'De rechtvaardige zal op grond van geloof leven'*. Laten we daarom het leven van deze personen bestuderen om de bijzondere kennis te verwerven, die de Hebreeuwse christenen hadden aan wie de brief gericht is, opdat onze waardering van de Heer Jezus erdoor groeit.

Bron: Le Messenger Evangélique 1953-319; Titel: Témoignages de foi / Bible Monthly 1933